Den 10. april 2012 blev i sag nr. 80.658:

xxxxx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxx xx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren havde pensionsordning i det tidligere PNN Pension, nu Industriens Pensionsforsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesummen.

Selskabet henviser til, at det ikke er dokumenteret, at klageren før den 1/10 2007, da hun overgik til hvilende medlemskab, havde et varigt erhvervsevnetab på 2/3.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invalidesum, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes varigt til 1/3 af den fulde erhvervsevne.

Klageren, der er født i 1977, har afsluttet 10. klasse på VUC og har haft forskelligt ufaglært arbejde, herunder som barnepige, kassemedarbejder og på pakkeri.

Det fremgår af sagen, at klageren blev optaget i PNN Pension i april 2005. I 1995 var hun ude for en trafikulykke, hvorved hun pådrog sit en piskesmældslæsion. Hun arbejdede videre i forskellige jobs indtil hun den 3/2 2005 fik en tung gren ned over skulderen. Klageren blev tilkendt præmiefritagelse i perioden fra den 1/7 2005 til den 1/10 2006, fra hvilket tidspunkt PNN Pension vurderede, at hendes erhvervsevne ikke var nedsat med 2/3, og at hun derfor ikke havde ret til præmiefritagelse eller invalidesum.

Dette meddelte PNN Pension klageren i brevene af 15/11 2006 og 16/11 2006. I sidstnævnte brev hedder det bl.a.:

> "På baggrund af seneste statusattest fra overlæge … har vi vurderet, at du kan udføre ikke-skulderbelastende funktioner. Hertil suppleret, at du er påbegyndt arbejde 1. oktober 2006.
>
> Når vi har modtaget indbetaling for den periode du har været i arbejde igen, bevarer du dine dækninger i pensionskassen som aktivt medlem i et år efter ophør af indbetalingen. Herefter overgår du til hvilende medlemskab, medmindre vi har hørt fra dig inden da.
>
> For at bevare dækningen efter henstandsperiodens udløb, er det nødvendigt, at der sker indbetaling til pensionsordningen.
>
> Vi har vedlagt pensionsregulativ - se specielt paragraf 12 stk. 1, 2 og 3, og paragraf 21.
>
> I forlængelse af telefonsamtale 15. november 2006, hvor du oplyste, at du er sygemeldt igen, beder vi dig kontakte os, når du har været til den ny undersøgelse hos overlæge … Vi gør opmærksom på, at fordi du har været i arbejde igen, er der er en karensperiode på 3 måneder."

I brev af 15/11 2006 oplyste PNN Pension, at henstandsperioden varede til den 1/10 2007.

Da klageren ikke indbetalte bidrag, blev hendes police pr. den 1/10 2007 omskrevet til fripolice, hvilket hun blev meddelt ved brev af 9/11 2007.

Ved ansøgning af 15/11 2009 søgte klageren om udbetaling af invalidesum fra selskabet, som havde overtaget PNN Pension. Hun oplyste, at hun led af somatiseringstilstand samt koncentrations- og hukommelsesbesvær, og at hun havde været sygemeldt siden den 16/2 2005, fra hvilken dato hun også var fratrådt sin stilling.

Selskabet har til brug for sin vurdering af sagen modtaget en række lægelige og kommunale akter. Nogle af de modtagne oplysninger gengives/omtales nedenfor.

Af statusattest af 21/12 2005 fremgår bl.a.:

> "A. Sygehistorie, diagnoser (latin og dansk), prognose. Evt. planlagt/igangværende behandling eller andre oplysninger af betydning for sagen
>
> 26/9 05 opereret med pladsgørende operation venstre skulder. Derefter gennemgået intensiv genoptræning og fysioterapi. Trods dette konstant ondt i skulderen. Nedsat bevægelse. Også nakkesmerter, hovedpine, kvalme.
> I dag gives binyrebarkhormonblokade i skulderen.

Desuden bestilles magnetscanning af nakken som kan have fået et vrid da pt. skadede skulderen.
Bør være sygemeldt 2 måneder endnu. Usikkert om hun da er rask. Hun vil ikke kunne klare et skulderbelastende arbejde fremover."

Af journalnotat af 9/2 2006 fra ortopædkirurgisk afdeling fremgår bl.a.:

"Hun fik lavet artroskopisk dekompression i sept. md. og har stadig ondt i skulderen.
Hun er generet af paræstesier i ve. hånd, og den hæver op, når hun forsøger at lave noget, og hun er derfor stadig sygemeldt.
Har fået en del fys.behandling, men er ophørt med dette.
Laver nogle øvelser derhjemme.
Hun er en del generet af hovedpine og kvalme. Det ligner whiplash-symptomer.
Skanningen har dog ikke kunnet vise noget.
Mhp. nakkegenerne kan hun formentlig bedres af massage og fysioterapibehandling, evt. kunne egen læge henvise til neurologisk vurdering.
Mhp. skulderen er det nu år efter dekompressionen og hun har fået steroidinj. og fys., uden at der er noget, der hjælper. Der var heller ingen effekt af sidste blokade.
Jeg har ikke rigtig mere at tilbyde pt.
Der kan ske spontan bedring det næste ½ års tid."

Af lægeattest af 3/9 2008 udfærdiget af en speciallæge i anæstesiologi fremgår bl.a.:

"Diagnoser DM 750 Periartrosis humeroscapularis, DR 529 smerter uden specifikation, Fibromyalgia obs pro DM790B

Ingen sikkert tegn på neuropatisk smerte.
Der skønnes at det er meningsløst at sende [klageren] til flere undersøgelser mhp. anden diagnostisk afklaring.
Vi prøver i vores smertecenter at påvirke smertens oplevelse på forskelligt plan. Hendes forløb hos psykologen er netop blevet afsluttet da hun ikke har vist interesse i at fortsætte.
Vi er i gang med at afprøve flere midler mod smerter og resultatet kan jeg ikke udtale mig endnu. Jeg skønner at en aktivering som er tilpasset hendes situation kunne startes på en forsvarlig måde hvis man ikke overbelaster hende. På nuværende tidspunkt kan jeg ikke udtale mig om hendes tilstand er stationær og jeg føler mig heller ikke i stand til at udtale mig om der er varige begrænsninger i [klagerens] arbejdsevne - funktionsevne."

I foråret 2009 deltog klageren i mindfulness-baseret kognitiv terapi. I journal af 22/6 2009 hedder det herom bl.a.:

"Socialmedicinske foranstaltninger:
Det skønnes, at patientens øgede evne til at håndtere sine symptomer, vil kunne betyde at hun lidt bedre vil kunne klare hjemmet og øge livskvaliteten, men den helbredsmæssige tilstand er så dårlig, at den medfører at hendes funktionsevne, i forhold til hele arbejdsmarkedet, er nedsat i et sådant omfang, at hun ikke vil kunne arbejde på trods af massive skånehensyn i såvel tid som arbejdsopgaver. Der er tale om en varig, stationær lidelse, som medfører varige begrænsninger i funktionsevnen inden for alle erhverv. De varige begrænsninger er konstant hovedpine, ofte kvalme. Konstante smerter i nakke, venstre skulder, venstre kraveben samt overarm med snurrende, sovende fornemmelse ned i venstre hånd. Endvidere fornemmelse af at brystkassen i venstre side strammer, medførende åndenød, smerter i

lænden, begge knæ og ankler, fornemmelse af ustabilt knæ, sovende fornemmelse af venstre fod, træthed, hukommelses- og koncentrationsbesvær samt svimmelhed.
Det aktuelle behandlingstilbud er led i et forskningsprojekt, hvor der afprøves den nyeste viden om behandling af somatiseringstilstand. Der findes intet tilsvarende eller noget andet egentligt behandlingstilbud af denne svære tilstand i Danmark.
Behandlingsmulighederne er således udtømte når denne behandling er afsluttet. Yderligere arbejdsprøvning inden for hvilket som helst arbejdsområde vil kunne medføre forværring af den helbredsmæssige tilstand. Den aktuelle forskning viser, at langvarig belastning over stress kan medvirke til at udløse denne svære sygdom og at yderligere belastende krav til patienten vil medføre forværring af tilstanden."

Pr. 1/12 2009 blev klageren tilkendt førtidspension uden en forudgående arbejdsprøvning.

Ved brev af 27/1 2010 meddelte selskabet klageren afslag på udbetaling af invalidesum med henvisning til, at det ikke var dokumenteret, at hendes generelle erhvervsevne var varigt nedsat med 2/3 før den 1/10 2007.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, og selskabet forelagde sagen for sin lægekonsulent, som var enig i selskabets afgørelse og bemærkede, at klagerens tilstand ikke var stationær før afslutningen af den kognitive behandling den 15/6 2009. Han anbefalede dog, at sagen blev forelagt den psykiatriske lægekonsulent. Denne vurderede, at der først i marts 2009 var dokumenteret et varigt erhvervsevnetab på 2/3.

Klageren har indbragt sagen for nævnet ved klageskema underskrevet den 31/5 2011. Heraf fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen.
…
Jeg mener, at jeg har ret til at få udbetalt invalidesum. Jeg har været sygemeldt fra feb. 2005 og har været fuld uarbejdsdygtig indtil jeg får tilkendt førtidspension 1. dec. 2009.
… Kommune har holdt mig fri fra aktivering og dette må betyde en hel del for min sag.
Jeg har ikke haft en diagnose før jeg kom til … i 2009, men har jo ikke kunne arbejde siden 2005.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Jeg ønsker at få udbetalt invalidesum!"

Af selskabets brev af 12/8 2011 til nævnet fremgår bl.a.:

"**Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:**

- Vi gør gældende, at [klageren] ikke har ret til invalidesum, idet der ikke er lægelig dokumentation for, at [klagerens] generelle erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne jf. PNN Pensionsregulativ § 10, før retten til invalidesummen ophørte den 1. oktober 2007, fordi [klageren] blev hvilende medlem i PNN Pension.

- Det fremgår af PNN Pensionsregulativet § 10, at retten til invalidesum indtræder, når medlemmets erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden, og før medlemmet har nået efterlønsalderen, på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

- Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af PNN Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering jf. PNN Pensionsregulativet § 10.

- Vi har vurderet, at [klagerens] generelle erhvervsevne ikke var varigt nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne jf. PNN Pensionsregulativ § 10, før retten til invalidesummen ophørte den 1. oktober 2007 i forbindelse med overgang til hvilende medlemskab.

- I statusattest ved overlæge …, Ortopædkirurgisk Afdeling, … Sygehus af 21. december 2005 (Bilag …), oplyses det, at [klageren] bør være sygemeldt 2 måneder endnu og ikke vil kunne klare et skulderbelastende arbejde fremover. … er således ikke afvisende i forhold til, at [klageren] kan vende tilbage til arbejdsmarkedet, men i ikke skulderbelastende funktioner.

- Den 9. februar 2006 vurderer … i journaloplysninger (bilag …), at det ligner whiplash symptomer, men at skanningen ikke har kunnet vise noget, og at … ikke har mere at kunne tilbyde [klageren]. Hun vurderer også, at der kan ske spontan bedring det næste års tid. Da der således var udsigt til spontan bedring, mener vi ikke, at [klagerens] helbredstilstand kunne anses for varig i februar 2006.

- Ca. 1 år efter, at [klageren] er blevet hvilende medlem, oplyser speciallæge i anæstesiologi … den 3. september 2008 (Bilag …), at de er i gang med at afprøve flere midler mod smerter, og at speciallægen ikke kan udtale sig om resultatet endnu, ej heller om [klagerens] tilstand er stationær. Speciallægen mener sig heller ikke i stand til at udtale sig, om der er varige begrænsninger i [klagerens] funktionsevne. På det tidspunkt afprøvede man således forskellige behandlingsmuligheder, og vi må derfor afvise, at tilstanden inden denne dato har været varig.

- Det fremgår af de lægelige oplysninger, dateret 15. juni 2009 (Bilag …), at behandlingsmulighederne er udtømte, når den aktuelle behandling afsluttes, hvilket er sket den 15. juni 2009, og vurderingen er, at [klagerens] helbredsmæssige tilstand er så dårlig, at den medfører, at hendes funktionsevne i forhold til hele arbejdsmarkedet, er nedsat i et sådant omfang, at hun ikke vil kunne arbejde på trods af massive skånehensyn i såvel tid som arbejdsopgaver. At der er tale om en varig, stationær lidelse, som medfører varige begrænsninger i funktionsevnen inden for alle erhverv.

- Industriens Pensions ortopædkirurgiske lægekonsulent, …, tidligere overlæge, Ortopædkirurgisk Afdeling, … Hospital, vurderer i lægeskøn af 1. juni 2010, at der aktuelt er ganske betydelige erhvervsmæssige begrænsninger og formentlig et aktuelt erhvervsevnetab på 2/3. Lægekonsulenten skønner ikke, at der er dokumentation for et

erhvervsevnetab, før [klageren] blev hvilende medlem, det vil sige før 1. oktober 2007.

- Industriens Pensions psykiatriske lægekonsulent, …, tidligere overlæge på Psykiatrisk Center, … Hospital, vurderer i lægeskøn af 16. juni 2010, at der gøres endnu et behandlingsforsøg, på klinik for funktionelle lidelser i 2009. Man vurderer, at tilstanden er stationær uden mulighed for bedring og [klagerens] erhvervsevne er varigt reduceret i betydelig grad. … vurderer, at der ikke er tvivl om, at [klagerens] erhvervsevne er varigt reduceret, men der er først lægelig dokumentation herfor i marts 2009 ved undersøgelse og behandling på Klinik For Funktionelle Lidelser. (Bilag …)

- Vi fastholder, at der ikke i de lægelige oplysninger er dokumentation for, at [klageren] havde en varig nedsat erhvervsevne i alle erhverv med mindst 2/3 af helbredsmæssige årsager i forsikringstiden, det vil sige i perioden 1. april 2005 til 1. oktober 2007.

- Vi anerkender, at [klageren] havde varige skånebehov overfor skulderbelastende funktioner, men vi mener ikke, at det skånebehov er det samme som, at [klageren] havde en varig nedsat erhvervsevne i ethvert erhverv med mindst 2/3 af helbredsmæssige årsager, mens hun var omfattet af forsikringsdækningen ved invaliditet i PNN Pension.

- Vi er opmærksomme på, at det i sagen er gjort gældende, at [klageren] har været sygemeldt siden februar 2005 og været fuld uarbejdsdygtig, indtil hun fik tilkendt førtidspension i december 2009. Det er ikke afgørende for retten til invalidesum, om medlemmet har været sygemeldt eller uarbejdsdygtig. Det afgørende er alene den lægelige dokumentation jf. PNN Pensionsregulativet § 10.

- Vi er også opmærksomme på, at det i sagen beskrives, at … Kommune har holdt [klageren] fri for aktivering, og at [klageren] mener, at det må betyde en del for hendes sag. Vi gør opmærksom på, at det ikke er oplysninger, som er afgørende for hendes sag, fordi Industriens Pension træffer afgørelser uafhængigt af de offentlige myndigheder. Det afgørende er for os, hvornår der foreligger lægelig dokumentation for, at [klagerens] erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 eller mere af helbredsmæssige årsager i ethvert erhverv.

- Vi gør opmærksom på, at [klageren] fik tilbud om at opretholde forsikringsdækningerne i ordningen ved selv at indbetale (Bilag …). [Klageren] benyttede sig ikke af denne mulighed og kontaktede først PNN Pension i november 2009, det vil sige 2 år efter, at hendes dækning ved invaliditet var bortfaldet og i forbindelse med, at hendes forsikringsdækning ved invaliditet var ophørt i 2007 (Bilag …).

- Ankenævnets opmærksomhed henledes på, at [klageren] aldrig har gjort gældende, at hun ønskede at blive selvbetaler. Tværtimod har hun flere gange forsøgt at få sit depot udbetalt, hvilket skete ved afgørelsen den 17. februar 2010 jf. bilag … Alle hendes rettigheder i pensionsordningen er således ophørt pr. den dato."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 7 Bidragsfritagelse ved invaliditet**

Stk. 1 Retten til bidragsfritagelse indtræder, når medlemmets erhvervsevne efter medlemskabets ikrafttræden og før medlemmet har nået efterløns alderen på grund af syg-

dom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

…

Bidragsfritagelsen er betinget af, at den pågældende ikke får løn i fritagelsesperioden.

Stk. 2 Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af PNN PENSION under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

…

Stk. 5 Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke længere er tilstede, ophører retten til bidragsfritagelse. Bidragsfritagelsen ophører senest, når medlemmet når folkepensionsalderen.

Stk. 6 Genoptages bidragsbetalingen ikke straks efter bidragsfritagelsens ophør, gælder reglerne i §§ 12 og 20.

…

**§ 10 Invalidesum (gruppeforsikring)**

**Stk. 1** Retten til invalidesum indtræder, når medlemmets erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden, og før medlemmet har nået efterlønsalderen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

…

Stk. 2 Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af PNN PENSION under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

…

**§ 12 Ophør af bidragsbetaling**

Stk. 1 Hvis bidragsindbetalingen inden den 2. januar 2010 ophører, uden at medlemmet vælger at betale for egen regning efter § 13, og uden at medlemmet
1) får bidragsfritagelse efter § 7 eller

…

overgår medlemmet til henstand og bevarer sine rettigheder i indtil 12 måneder (henstandsperioden), mod at der til dækning af risiko, gruppeforsikringspræmie, administration mv. sker fradrag i medlemmets eget pensionsdepot. Henstandsperioden ophører dog senest, når medlemmet når folkepensionsalderen.

Stk. 2 Medmindre medlemmet får/har fået:
1) bidragsfritagelse ved invaliditet efter § 7 eller
2) alderspension efter § 8
overgår medlemmet ved udløb af henstandsperioden til hvilende medlemskab efter § 14.

…

**§ 13 Betaling for egen regning**

Stk. 1 Hvis bidragsbetalingen i henhold til § 5 ophører, har medlemmet ret til at vælge at betale pensionsbidrag for egen regning. Valget skal ske senest 12 måneder efter ophøret af den overenskomstmæssige indbetaling."

8. 80.658

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes erhvervsevne var varigt nedsat med 2/3 før den 1/10 2007, da hun overgik til hvilende medlemskab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen